

نصرت رحمانی

مجموعه اشعار

مؤسسه‌ی انتشارات نگاه

«تأسیس ۱۳۵۲»

فهرست

کوج و کویر

۱۷	احه نیما
۱۹	ریلرذ کوج
۲۵	این شعر نیست
۲۷	سرگذشت
۲۹	ساقی
۳۱	خون شعر
۳۳	منادی
۳۵	یک و صد
۳۶	سقاخانه
۳۹	کویر
۴۱	گور
۴۲	پایان شب
۴۳	خواستگاری
۴۵	غزلی در شب
۴۷	تریاک
۵۰	شعر ناتمام
۵۲	رهرو

درباره کوچ

هیچ موقع زندگی و حیات یک مکتب هنری و فکری تازه با مرگ مطلق کامل مکتب هنری کهنه شروع نمی‌شود؛ گذشته از مثال‌های متعددی که در این مورد می‌توان گفت (که ما فقط به یکی از آنها در زیر اشاره خواهیم کرد) همین جار و جنجالی که امروزه بر سر شعر نو و شاعر نوپرداز در ایران خودمان درگرفته است بهترین شاهد این مسئله است که شعر و هنر شاعری در کشور ما بدون هیچ گفتگو وارد در دوره جدید زندگی خود شده است، در جایی که هنوز شعر کلاسیک ایران که استیل و بنای عروضی آن از بین نرفته است و هنوز وارثان مکتب قدیمی زنده‌اند و با کمال‌شدت برای حفظ فکر و مضمون و قالب و وزن شعر مقاومت می‌نمایند. از سال ۱۸۴۰ در موقعی که رمانتیسم با قدرت بر شعر فرانسه حکومت می‌کرد و قیافه و یکتور هوگو به عنوان بزرگ‌ترین شاعر فرانسه می‌درخشید کم‌کم تمایلات تازه‌ای پیدا شد؛ و شعرای جوان و هنرمندانی که از سبک کار و فکر رمانتیسم خسته شده بودند در سبک جریان‌ات تازه اجتماعی به سوی رئالیسم قدم برداشتند؛ شعرای هنرمندی امثال تئوفیل گوتیه و تئودور دوبانویل در حالی که فکر رمانتیک را در شعر خود حفظ می‌کردند، به خیال‌پردازی‌ها و احساسات بی‌حد و کرانه لامارتین و موسه پشت پا زدند؛ در قدم اول تمام توجه خود را متوجه تغییر فکر و فرم شعر و در درجه دوم راه را برای رسیدن به رئالیسم در شعر آماده نمودند.

اولین اشعار لوکنت دومیل که از نظر شکل و قالب و از نظر مضمون و محتوی کاملاً تازه و روح و فکر زمان خود را منعکس می‌کرد با استقبال بی‌نظیری از جانب جوانان روبرو شد. و از آن به بعد هنرمندان و شعرای جوان به دنبال مکتب جدید دور هم جمع شدند و به نام گروه پاراناس نامیده شدند.

اما با وجود گروه پاراناس و فعالیت‌های هنری آن عمر رمانتیسیم به سر آمد وقتی در جریان همین دوره تحول هنرمندی مثل شارل بودلر راهی به غیر از راه گروه پاراناس در پیش گرفت که هنوز پس از تقریباً یک قرن به عنوان بزرگ‌ترین شاعر فرانسه نامیده می‌شود! بودلر در حالی که از نظر تخیل به رمانتیک‌ها شباهت دارد از نظر قالب و ساختمان شعر متمایل به گروه پاراناس می‌ماند و از نظر مضمون و محتوی شباهت به هیچ‌کدام از این دو دسته نداشته و با تمایل به سمبولیسم هنر تازه‌ای را معرفی می‌نماید که سال‌ها پس از مرگ او خود موجب ایجاد مکتب تازه‌ای می‌گردد که بزرگ‌ترین شعرای دوره آخر فرانسه از قبیل پلورلن و استفان مالارمه و آرتور رمبو در رأس آن قرار دارند، شاید شبه خیلی مختصر در این شیوه هنری بیشتر می‌تواند از شعر نو در برابر طرفداران شعر کلاسیک فارسی حمایت کند، گذشته از عقیده خاصی که سمبولیست‌ها در مورد بیان حقیقت داشتند (که مورد بحث ما نیست) آنها می‌گویند که شعر در واقع یک نوع موسیقی است یعنی کلمات در شعر تنها وسیله بیان و علامت و نشانه فکر و احساس نیست بلکه همچون اصوات می‌توانند در ترکیب موسیقی کلام به کار روند و به همین جهت سمبولیست‌ها در ساختمان و قالب شعر صورت تازه‌ای دارند و در قالب هفت و نه و یازده سیلابی بلند و کوتاه شعر می‌سرودند و حتی شعر آزاد را به وجود آوردند که کاملاً صورت و شکل نثر موزون و آهنگدار را به خود می‌گیرد ولی تا آنجایی که ما می‌دانیم هرگز در تاریخ ادبیات فرانسه آنها را به جرم تجاوز به قالب وزن و مضمون قدیمی رمانتیسیم و یا کلاسیک شعر فرانسه نه دیوانه و یاوه‌گو خواندند و نه از جرگه شاعران راندند، این مختصر برای این بود که هنرمندان جوان ما از گفته‌ها و نوشته‌هایی